

TURINYS

Įvadas	5
1. Pasaulio hidrosfera	7
1.1. Vandens formos ir atsargos Žemėje	7
1.2. Pasaulio vandenynai ir jūros	11
1.3. Jūrinės aplinkos komponentai	17
Pratimai	18
Savikontrolės ir diskusijų klausimai	22
2. Jūrų panaudos technologijos	23
2.1. Jūrų transportas	25
2.2. Lietuvos jūrų transporto kompleksas	27
Pratimai	34
Savikontrolės ir diskusijų klausimai	35
3. Jūrų transporto poveikis aplinkai	36
3.1. Laivo poveikis aplinkai	36
3.2. Jūros tarša iš laivų užterštais vandenimis ir šiukšlėmis	40
3.3. Naftos tarša iš laivų	49
3.4. Oro tarša iš laivų ir jos poveikis aplinkai	73
3.5. Balasto vanduo ir svetimų rūšių invazija	84
Pratimai	87
Savikontrolės ir diskusijų klausimai	88
4. Laivų aplinkos apsaugos reikalavimai	90
4.1. Tarptautinės konvencijos ir nacionaliniai teisės aktai, skirti jūrų aplinkos apsaugai nuo teršimo iš laivų	90
4.2. Jūros aplinkos apsaugos nuo teršimo iš laivų reikalavimai ir normos	101
Pratimai	121
Savikontrolės ir diskusijų klausimai	124
5. Jūrų vandens apsauga nuo teršimo iš laivų	125
5.1. Pagrindiniai laivuose susidarančių skystų atliekų valymo būdai	127
5.2. NUV ir NV valymas laivuose	150
5.3. Šiukšlių ir kitų atliekų tvarkymas ir utilizavimas laivuose	158
5.4. Avarinio naftos išsiliejimo iš laivų likvidavimo organizavimas, technologijos ir techninės priemonės	168
5.5. Balasto vandens valymo technologijos	194
Pratimai	200
Savikontrolės ir diskusijų klausimai	205
6. Apsauga nuo oro taršos iš laivų	206
6.1. Ozoną ardančių medžiagų ir lakiųjų organinių medžiagų išmetimo iš laivų prevencija ir mažinimas	206
6.2. Pirminiai laivų dyzelių oro teršalų emisijos mažinimo būdai ir technologijos	210
6.3. Antriniai laivų dyzelių oro teršalų emisijos mažinimo būdai ir technologijos	215

6.4. Netarši alternatyvioji laivų energetika	226
Savikontrolės ir diskusijų klausimai	232
7. Aplinkos apsauga jūrų uostuose ir laivų pramonės įmonėse	233
7.1. Jūrų uostų aplinkosauga	233
7.2. Laivų statybos, remonto ir utilizavimo įmonių aplinkosauga	238
Pratimai	240
Savikontrolės ir diskusijų klausimai	241
8. Jūrų aplinkos tyrimai, stebėseną ir kontrolė. Tarptautiniai aplinkosaugos projektai	
Baltijos jūros regione ir jų vadyba	242
8.1. Jūrų aplinkos tyrimai, stebėseną ir kontrolė	242
8.2. Tarptautiniai aplinkos apsaugos projektai Baltijos jūros regione ir	
jų vadyba	245
Savikontrolės ir diskusijų klausimai	251
Informaciniai šaltiniai	252
Priedai	254
1 priedas. Knygoje vartoti pagrindiniai terminai ir sąvokos	254
2 priedas. Specialieji jūrų rajonai pagal MARPOL 73/78 konvencijos	
reikalavimų taikymą	260